

Bruselj, 27. april 2023
(OR. en)

8778/23

Medinstitucionalna zadeva:
2023/0136 (NLE)

ECOFIN 384
UEM 88

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	27. april 2023
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2023) 242 final
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE SVETA o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2023) 242 final.

Priloga: COM(2023) 242 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.4.2023
COM(2023) 242 final

2023/0136 (NLE)

Predlog

DIREKTIVA SVETA

o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

Predlagane spremembe Direktive Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic¹ (v nadaljnjem besedilu: Direktiva) so del svežnja, ki vključuje tudi Predlog uredbe, ki nadomešča Uredbo (ES) št. 1466/97² (preventivni del Pakta za stabilnost in rast), in spremembe Uredbe (ES) št. 1467/97³ (korektivni del Pakta za stabilnost in rast). Direktiva ter preventivni in korektivni del Pakta za stabilnost in rast so del okvira ekonomskega upravljanja EU.

Razlogi za predlog

Okvir ekonomskega upravljanja EU je pomagal ustvariti pogoje za gospodarsko stabilnost, trajnostno in vključujočo gospodarsko rast ter večjo zaposlenost. Trenutno ga sestavljajo fiskalni okvir EU (Pakt za stabilnost in rast ter Direktiva), postopek v zvezi z makroekonomskimi neravnotežji, evropski semester za usklajevanje ekonomskih politik in politik zaposlovanja ter okvir za programe makroekonomske finančne pomoči.

Da bi se upoštevale izkušnje iz svetovne finančne in državne dolžniške krize v euroobmočju, je bila leta 2011 v okviru svežnja, imenovanega „šesterček“, z Uredbo (EU) št. 1175/2011⁴ spremenjena Uredba (ES) št. 1466/97, z Uredbo (EU) št. 1177/2011⁵ Uredba (ES) št. 1467/97, sprejeta pa je bila tudi Direktiva 2011/85/EU.

Ti akti so prispevali k strogemu nadzoru nad nacionalnimi proračuni, hkrati pa je bilo več pozornosti namenjene ravnom dolga. Pri sprejemanju ukrepov za odpravljanje temeljnih vzrokov krize je bil fiskalni okvir na ravni EU dopolnjen z zavezujočimi določbami na nacionalni ravni, da bi se spodbudile preudarne proračunske politike v vseh državah članicah. V ta namen je Direktiva od držav članic med drugim zahtevala, da vzpostavijo nacionalna fiskalna pravila in neodvisno spremljanje skladnosti s fiskalnimi pravili na nacionalni ravni ter uvedejo večletne proračunske okvire. Te nacionalne določbe so začele veljati zaradi uskladitve z Direktivo.

Evropsko računsko sodišče je leta 2019 objavilo poročilo z naslovom Zahteve EU za nacionalne proračunske okvire je treba dodatno okrepiti, njihovo uporabo pa bolje spremljati⁶. Evropsko računsko sodišče je v poročilu opozorilo na slabosti v zvezi z učinkovitostjo srednjeročnega proračunskega načrtovanja in neodvisnih fiskalnih institucij ter Komisiji

¹ UL L 306, 23.11.2011, str. 41.

² Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

³ Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

⁴ Uredba (EU) št. 1175/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1466/97 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik ([UL L 306, 23.11.2011, str. 12](#)).

⁵ Uredba Sveta (EU) št. 1177/2011 z dne 8. novembra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem ([UL L 306, 23.11.2011, str. 33](#)).

⁶ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča iz leta 2019 z naslovom Zahteve EU za nacionalne proračunske okvire je treba dodatno okrepiti, njihovo uporabo pa bolje spremljati. https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR19_22/SR_Fiscal_Stability_SL.pdf.

priporočilo, naj okrepi zahteve za srednjeročne proračunske okvire in neodvisne finančne institucije v skladu z mednarodnimi standardi.

Komisija je leta 2020 objavila sporočilo o pregledu ustreznosti Direktive (v nadaljnjem besedilu: pregled ustreznosti)⁷, v katerem je poudarila napredek in možnosti za izboljšave sedanje ureditve nacionalnih proračunskih okvirov. Pregled ustreznosti je pokazal znatno izboljšanje števila in trdnosti nacionalnih fiskalnih pravil, splošno sprejeto srednjeročno javnofinančno načrtovanje, zanesljivejše napovedi in večjo fiskalno preglednost, ki zajema tudi pogojne obveznosti. Vendar je bilo v pregledu ugotovljeno tudi, da je srednjeročno načrtovanje še vedno v veliki meri podrejeno letnemu načrtovanju proračuna, pod vprašaj je bila postavljena uporabnost sporočanja mesečnih javnofinančnih podatkov po denarnem toku in poudarjene so bile velike razlike pri razlagi določb o oceni napovedi, davčnih izdatkih in zunajproračunskih organih. Ugotovljeno je bilo tudi, da je uporaba javnega računovodstva omejena, ker ni formalnega skupnega okvira EU.

Nazadnje je Komisija v sporočilu z dne 9. novembra 2022 predstavila svoje usmeritve za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU⁸, namenjeno zagotavljanju vzdržnosti dolga ter spodbujanju trajnostne in vključujoče rasti v vseh državah članicah. V usmeritvah so bili predvideni okrepljeno nacionalno lastništvo, poenostavljen okvir in večja osredotočenost na srednjeročno obdobje, ob tem pa tudi okrepljeno in bolj skladno izvrševanje. Poleg tega je bilo v njih predvideno izboljšanje vzpostavitve in uspešnosti neodvisnih fiskalnih institucij. Te usmeritve so odražale tudi ugotovitve javnega posvetovanja, ki se je začelo oktobra 2021 in v katerem so bile druge institucije EU in vsi ključni deležniki pozvani, naj izrazijo svoje mnenje o tej temi⁹.

Cilji predloga

V tem predlogu je predstavljenih nekaj sprememb Direktive. V skladu z usmeritvami Komisije z dne 9. novembra 2022 za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU je cilj sprememb krepitev nacionalnega lastništva in srednjeročne usmeritve proračunskega načrtovanja. Cilji usmeritev so zlasti:

- Poenostavitev obstoječe zakonodaje določbe o predložitvi mesečnih javnofinančnih podatkov po denarnem toku (člen 3(2))¹⁰ niso koristne za krepitev nacionalnih proračunskih okvirov, kot je poudarjeno v pregledu ustreznosti. Člen 8 o Združenem kraljestvu ni več potreben. Določbe v členu 4(4) in (5) ne bodo več potrebne, če bodo te zahteve vključene v Predlog uredbe XXX (preventivni del).
- Pojasnjevalne določbe: predlaga se, naj se člen 4(6) zdaj izrecno sklicuje na neodvisne organe kot tiste, ki so pristojni za naknadno oceno napovedi, da se odpravi dvoumnost, ugotovljena pri pregledu ustreznosti. Predlaga se tudi, da se v členu 14(1), (2) in (3) bolje opredelijo zahteve glede poročanja za državne organe in

⁷ V skladu s členom 16 Direktive mora Komisija objaviti pregled Direktive, da bi ocenila ustreznost statističnih zahtev, obliko in učinkovitost numeričnih fiskalnih pravil ter splošno raven preglednosti javnih financ v državah članicah. Pregled ustreznosti je del sporočila Komisije COM(2020) 55 final z dne 5. februarja 2020 z naslovom Pregled ekonomskega upravljanja, Poročilo o uporabi uredb (EU) št. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 in 473/2013 ter o primernosti Direktive Sveta 2011/85/EU.

⁸ Sporočilo Komisije COM(2022) 583 final z dne 9. novembra 2022 z naslovom Sporočilo o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU.

⁹ Delovni dokument služb Komisije SWD(2022) 104 final z dne 28. marca 2022 z naslovom Spletno javno posvetovanje o pregledu okvira ekonomskega upravljanja EU – Povzetek odzivov – Končno poročilo.

¹⁰ Členi se nanašajo na prvotno številčenje Direktive, razen če so označeni kot „novi“.

sklade, ki niso vključeni v redne nacionalne proračune, ter zahteve glede davčnih izdatkov in pogojnih obveznosti. Države članice te zahteve razlagajo zelo različno in nekatere od teh razlag niso v celoti odražale prvotnih razlogov za to direktivo.

- **Krepitev nacionalnega lastništva:** predlaga se, da se dodajo ali razjasnijo zahteve glede neodvisnih fiskalnih institucij. V nekaterih primerih so se predlagane nove določbe že uporabljale za države članice euroobmočja, pa tudi za Dansko, Bolgarijo in Romunijo kot pogodbenice Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (PSUU)¹¹ (novi člen 8). Namen drugih predlaganih določb je dodati naloge, ki bi neodvisnim fiskalnim institucijam omogočile, da sodelujejo pri nadzoru fiskalnega okvira EU na nacionalni ravni, kot je predlagano v Predlogu uredbe XXX (preventivni del) in tudi v Predlogu spremembe Uredbe št. 1467/97 (korektivni del). Te naloge vključujejo pripravo ali potrditev proračunskih napovedi ter oceno analiz vzdržnosti in učinka politik. Nazadnje, nekatere predlagane določbe zagotavljajo neodvisnost in odgovornost neodvisnih fiskalnih institucij, kar odraža standarde, ki so jih opredelile mednarodne organizacije, kot je priporočeno v poročilu Evropskega računskega sodišča iz leta 2019.
- **Spodbujanje srednjeročne usmeritve:** predlaga se, da se večletna proračunska razsežnost v napovedih opredeli bolj sistematično (člen 4) ter tako postane povezava med letnim proračunom in srednjeročnim načrtovanjem (člen 10), za katero je bilo v poročilu Evropskega računskega sodišča iz leta 2019 in pregledu ustreznosti ugotovljeno, da je šibka.
- **Izboljšanje kakovosti javnih financ:** predlaganih je nekaj določb za spodbujanje odgovornosti javnih proračunov in povečanje preglednosti fiskalnih tveganj glede na podnebne spremembe. V členu 9(2), točka (d), bi se zdaj zahtevala ocena tveganj, ki izhajajo iz podnebnih sprememb, in posledic podnebnih politik za javne finance. Podobno bi se v členu 14(3) od držav članic zahtevalo, da v največji možni meri objavijo podatke o pogojnih obveznostih, povezanih z nesrečami in podnebjem, ter o gospodarskih izgubah zaradi naravnih nesreč in šokov, povezanih s podnebjem. V zvezi s temi šoki naj bi se poročalo tudi o fiskalnih stroških, ki jih nosi javni sektor, in instrumentih, ki se uporabljajo za ublažitev ali kritje teh pretresov.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Predlog je del širšega svežnja predlogov, pripravljenih na podlagi usmeritev Komisije z dne 9. novembra 2022 za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU. Ta sveženj vključuje tudi predlog uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast, ter spremembe korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast, njegov cilj pa je vzpostaviti prenovljen okvir, ki temelji na srednjeročni usmeritvi in nacionalnem lastništvu, namenjenima verodostojnemu in znatnemu zmanjšanju visokih ravni dolga ter spodbujanju trajnostne in vključujoče rasti. Prenovljeni okvir ekonomskega upravljanja tako ohranja temeljna cilja proračunske discipline in spodbujanja rasti iz Pakta za stabilnost in rast ter določbe iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), na katerih temelji.

Hkrati prenovljeni okvir s prizadevanji za zdrave in vzdržne javne finance ter spodbujanje trajnostne in vključujoče rasti izpolnjuje tudi glavne cilje fiskalnega dogovora, ki sestavlja

¹¹ Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji z dne 2. marca 2012.

naslov III PSUU¹². Poleg tega vsebino fiskalnega dogovora ohranjajo drugi elementi predlagane zakonodaje. Predlog uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast, s srednjeročno usmeritvijo, ki temelji na izzivih posameznih držav na področju dolga, delno odraža zahtevo fiskalnega dogovora po približevanju srednjeročnemu cilju ter določbo, da se časovni okvir tega približevanja predlaga ob upoštevanju tveganj za vzdržnost posamezne države (člen 3(1), točka (b), PSUU). Čeprav fiskalni dogovor poudarja strukturni saldo, zahteva za splošno oceno skladnosti tudi analizo odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov (člen 3(1), točka (b), PSUU), in ta analiza je ohranjena tudi v predlogu uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Fiskalni dogovor omogoča začasne odklone od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseg le v izjemnih okoliščinah (člen 3(1), točka (c), PSUU), kot so predvidene v predlogu uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast. Fiskalni dogovor določa, da je treba v primeru ugotovljenih znatnih odklonov od srednjeročnega cilja ali prilagoditvene poti za njegovo doseg izvesti ukrepe za odpravo odklonov v določenem časovnem obdobju (člen 3(1), točka (e), PSUU). Podobno prenovljeni okvir zahteva odpravo odklonov od poti gibanja očiščenih odhodkov, ki ga določi Svet. Poleg tega bi se lahko za državo članico uvedel postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če bi primanjkljaj zaradi odklonov presegel 3 % BDP. Za državo članico z dolgom nad 60 % BDP bi se postopek v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki temelji na dolgu, okreplil: osredotočen bi bil na odstopanja od poti gibanja očiščenih odhodkov, kar bi nadomestilo trenutno merilo glede zmanjšanja dolga (t. i. pravilo 1/20), ki je nekaterim državam članicam nalagalo prevelik fiskalni napor. V fiskalnem dogovoru je vloga spremljanja skladnosti z njegovimi pravili dodeljena neodvisnim fiskalnim institucijam, določbe o vlogi in neodvisnosti teh institucij za spremljanje, ki jih je bilo treba podrobno opredeliti v skupnih načelih, ki jih je Komisija predlagala¹³ v skladu s členom 3(2) PSUU, pa so zdaj v celoti vključene v predlog spremembe Direktive. Fiskalni dogovor določa, da imata Komisija in Svet svojo vlogo v postopku izvrševanja (člen 5 PSUU), kot je navedeno v predlaganih spremembah korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast.

Skupne točke fiskalnega dogovora in prenovljenega okvira ekonomskega upravljanja izhajajo tudi iz uvedbe fiskalnega dogovora v nacionalne pravne rede. Večina pogodbenic je določbe PSUU prenesla v nacionalno zakonodajo z vstavitvijo neposredne povezave na ustrezno zakonodajo EU¹⁴. To velja za srednjeročni cilj in potek konvergence ter oceno znatnega odklona ali določbe, ki zahtevajo upoštevanje priporočil, ki jih je sprejel Svet (vsi izhajajo iz Uredbe št. 1466/97).

¹² Da bi okrepili proračunsko disciplino v celotnem ekonomskem ciklu, je medvladno PSUU do 2. marca 2012 ratificiralo 25 držav članic. V prvem odstavku člena 2 PSUU je opozorjeno: „Pogodbenice uporabljajo in razlagajo to pogodbo skladno s Pogodbama, na katerih temelji Evropska unija, zlasti s členom 4(3) Pogodbe o Evropski uniji in pravom Evropske unije, vključno s procesnim pravom, kadar je treba sprejeti sekundarno zakonodajo“. V drugem odstavku člena 2 PSUU je navedeno, da se ta „uporablja, kolikor je združljiva s Pogodbama, na katerih temelji Evropska unija, in s pravom Evropske unije. Ne posega v pristojnosti Unije, da deluje na področju ekonomske unije.“ Naslov III PSUU „Fiskalni dogovor“ je zavezujoč za države članice, katerih valuta je euro, in neobvezen za druge države članice (člen 1(2) in člen 14(5) PSUU). Člen 16 PSUU določa: „V največ petih letih od datuma začetka veljavnosti te pogodbe se na podlagi ocene izkušenj z njenim izvajanjem sprejmejo potrebni ukrepi za vključitev vsebine te pogodbe v pravni okvir Evropske unije v skladu z določbami Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije“.

¹³ Glej Sporočilo Komisije COM(2012) 342 final z dne 20. junija 2012 z naslovom Skupna načela za nacionalne fiskalne popravljalne mehanizme.

¹⁴ Poročilo Komisije C(2017) 1201 final z dne 22. februarja 2017, predloženo v skladu s členom 8 PSUU.

Glede na te skupne značilnosti se lahko šteje, da se s predlaganim prenovljenim okvirom ekonomskega upravljanja vsebina fiskalnih določb PSUU vključuje v pravni okvir EU, kot določa člen 16 PSUU.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Predlog z vključitvijo zahtev glede posledic podnebnih sprememb za nacionalne proračunske politike in fiskalna tveganja zagotavlja skladnost z drugimi politikami Unije, ki podpirajo ukrepe za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v skladu s ciljem zagotavljanja pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost. V nekaterih državah članicah se v okviru njihovih načrtov za okrevanje in odpornost izvaja več reform, ki bodo omogočile izboljšanje proračunskih okvirov, na primer z izboljšanjem neodvisnosti nekaterih fiskalnih institucij v skladu s predlaganimi spremembami.

2. REZULTATI POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI

Komisija je v okviru pregleda ekonomskega upravljanja izvedla številne dejavnosti ozaveščanja, med drugim z organiziranjem konferenc in bolj ciljno usmerjeno izmenjavo z deležniki. Zlasti je treba opozoriti, da je Komisija oktobra 2021 začela javno posvetovanje¹⁵, v katerem je k sodelovanju povabila druge institucije EU in vse ključne deležnike. Državljeni in številni udeleženci, vključno z nacionalnimi vladami, parlamenti, socialnimi partnerji, akademskimi krogi in drugimi institucijami EU, so prek različnih forumov, tudi na posebnih srečanjih, delavnicah in v spletni anketi, izrazili svoja stališča o tem, kako prenoviti ekonomsko upravljanje EU. Veliko deležnikov je bilo naklonjenih krepitvi nacionalnih proračunskih okvirov, tudi z večjo vključenostjo neodvisnih fiskalnih institucij v nadzor nad okvirom EU. V nekaterih primerih se je sodelovanje neodvisnih fiskalnih institucij razumelo kot povečanje škode za ugled zaradi kršitve proračunskih obveznosti.

Poleg vloge neodvisnih fiskalnih institucij pri nadzoru EU so se nekateri deležniki zavzeli tudi za njihovo večjo vlogo pri spremljanju nacionalnih fiskalnih pravil, kar bi se izvršilo z uvedbo obveznosti za vlade, da sistematično upoštevajo ocene neodvisnih fiskalnih institucij, in bolj strukturiranim dialogom med neodvisnimi fiskalnimi institucijami in institucijami EU. V nekaterih primerih je bila predlagana razširitev nalog, ki bi zajemala pripravo prispevkov za analize vzdržnosti dolga, pripravo makroekonomskih napovedi (vključno s tistimi za srednjeročne načrte), ki bi lahko nacionalnim vladam služile kot izhodišče pri načrtovanju njihove fiskalne politike, ter pripravo ali potrjevanje proračunskih načrtov. Predlagana je bila tudi svetovalna vloga pri fiskalni politiki, skupaj z vidnejšo vlogo v javni razpravi.

3. PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Pravna podlaga**

Pravna podlaga za spremenjeno direktivo je tretji pododstavek člena 126(14) PDEU. Namen krepitve zahtev za nacionalne proračunske okvire v državah članicah je dopolniti in okrepiti okvir politike Unije v izogib čezmernim primanjkljajem, kot je določeno v členu 126 PDEU. Ta predlog se uporablja za vse države članice.

¹⁵ Delovni dokument služb Komisije SWD(2022) 104 final z dne 28. marca 2022 z naslovom [Spletno javno posvetovanje o pregledu okvira ekonomskega upravljanja EU: povzetek odzivov](#).

- **Subsidiarnost in sorazmernost**

Predlog je v skladu z načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. Njegovega cilja, ki je enotno spoštovanje proračunske discipline, kot zahteva PDEU, države članice ne morejo zadovoljivo doseči same in ga je lažje doseči na ravni Unije. Ker so poleg tega predlagane spremembe namenjene predvsem odpravi nekaterih pomanjkljivosti Direktive ali razjasnitvi njenih določb ali njihovi posodobitvi, zlasti ob upoštevanju predloga uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast, in sprememb korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast, jih je mogoče najbolje doseči na ravni EU in ne z različnimi nacionalnimi pobudami.

Predlagana spremenjena direktiva ne presega tistega, kar je nujno za dosego navedenega cilja. Da bi se zmanjšalo upravno breme za države članice, se v nekaterih spremembah predlaga poenostavitev zahtev Direktive, zagotovljena pa je tudi skladnost s predlogom uredbe, ki nadomešča preventivni del Pakta za stabilnost in rast, in spremembami korektivnega dela Pakta za stabilnost in rast. Sorazmernost je zagotovljena tudi s spremembami, katerih namen je razjasniti pojme in opredelitve, ki olajšujejo izvajanje Direktive. Podobno veliko določb, ki se nanašajo na neodvisne fiskalne institucije, izhaja iz obstoječih pravil, ki se uporabljajo za nekatere, vendar ne za vse države članice, tj. PSUU ali Uredba št. 473/2013. Zato se te določbe v veliko državah članicah že izvajajo. Poleg tega se zahteva poročanje o tveganjih in izgubah, povezanih s podnebjem, ob upoštevanju tekočih nacionalnih prizadevanj in potrebe po prilagoditvi teh praks potrebam in preferencam posameznih držav. Končno je predlagana spremenjena direktiva s tem, ko državam članicam omogoča, da te določbe prenesejo v svoj nacionalni pravni red, tudi primerno orodje za doseganje njenega cilja, saj državam članicam omogoča, da zahteve prilagodijo svojim posebnostim.

4. PRORAČUNSKÉ POSLEDICE

Predlog nima posledic za proračun Unije.

Predlog

DIREKTIVA SVETA

o spremembi Direktive 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 126(14), tretji pododstavek, Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da se zagotovi, da države članice izpolnjujejo obveznosti iz Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) na področju proračunske politike, zlasti v zvezi z izogibanjem čezmernemu javnofinančnemu primanjkljaju, so bila z Direktivo Sveta 2011/85/EU¹⁶ določena podrobna pravila v zvezi z značilnostmi proračunskih okvirov držav članic.
- (2) Na podlagi izkušenj, pridobljenih z ekonomsko in monetarno unijo od začetka veljavnosti Direktive 2011/85/EU, je treba spremeniti njene zahteve v zvezi s pravili in postopki, ki tvorijo proračunske okvire držav članic.
- (3) Evropsko računsko sodišče je leta 2019 objavilo poročilo, v katerem je preučilo zahteve Unije v zvezi z nacionalnimi proračunskimi okviri in Komisiji priporočilo, naj te zahteve pregleda ob upoštevanju mednarodnih standardov in dobre prakse. Evropsko računsko sodišče je predlagalo specifične ukrepe za izboljšanje področja uporabe in učinkovitosti nacionalnih proračunskih okvirov, zlasti v zvezi s srednjeročnimi proračunskimi okviri in neodvisnimi fiskalnimi institucijami¹⁷.
- (4) V sporočilu Komisije z dne 5. februarja 2020¹⁸ je bil poudarjen znaten, vendar neenakomeren napredek pri razvoju nacionalnih proračunskih okvirov, saj pravo Unije določa le minimalne zahteve in pri izvajanju nacionalnih določb in njihovem upoštevanju je prihajalo do precejšnjih razlik. Sporočilo vsebuje tudi razmislek o tem, v kolikšni meri bi okvir podpiral potrebe gospodarske, okoljske in socialne

¹⁶ Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41).

¹⁷ Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča iz leta 2019 z naslovom „Zahteve EU za nacionalne proračunske okvire je treba dodatno okrepiti, njihovo uporabo pa bolje spremljati“.

¹⁸ Sporočilo Komisije COM(2020) 55 final z dne 5. februarja 2020 z naslovom Pregled ekonomskega upravljanja, Poročilo o uporabi uredb (EU) št. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 in 473/2013 ter o primernosti Direktive Sveta 2011/85/EU.

politike, ki so povezane s prehodom na podnebno nevtralno, z viri gospodarno in digitalno evropsko gospodarstvo, in s tem dopolnjeval ključno vlogo zakonodajnega okolja in strukturnih reform.

- (5) Komisija je v sporočilu z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru¹⁹ pozvala k večji uporabi orodij za zeleno proračunsko načrtovanje, da bi se javne naložbe, potrošnja in obdavčitev preusmerile od škodljivih subvencij k zelenim prednostnim nalogam. Evropska podnebna pravila določajo vseunijski cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050 ter od institucij Unije in držav članic zahtevajo napredek pri krepitvi prilagoditvene sposobnosti. Komisija se je zavezala, da bo sodelovala z državami članicami pri pregledu in primerjalni analizi praks zelenega proračunskega načrtovanja. V sporočilu Komisije z dne 24. februarja 2021 o novi strategiji EU za prilagajanje podnebnim spremembam²⁰ sta poudarjena makrofiskalni pomen podnebnih sprememb in potreba po povečanju odpornosti Unije na vplive podnebnih sprememb. Evropski semester zagotavlja dodaten okvir za podporo takim prizadevanjem, Instrument za tehnično podporo pa ponuja praktično pomoč pri njihovem izvajanju.
- (6) V sporočilu Komisije z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU²¹ je bila poudarjena potreba po okrepitvi vzdržnosti dolga in zmanjšanju visokih deležev javnega dolga ob hkratnem spodbujanju trajnostne in vključujoče rasti v vseh državah članicah. Ključni cilji usmeritev so izboljšanje nacionalnega lastništva, poenostavitev okvira in premik k bolj srednjeročni usmeritvi v povezavi z odločnejšim in bolj doslednim izvrševanjem.
- (7) Da bi se izboljšalo spoštovanje določb PDEU in zlasti preprečili postopki v zvezi s čezmernim javnofinančnim primanjkljajem iz člena 126 PDEU, bi morale biti v zakonodaji držav članic poleg določb, ki se trenutno zahtevajo na podlagi Direktive 2011/85/EU, tudi specifične določbe za okrepitev nacionalnega lastništva v skladu s Sporočilom Komisije z dne 9. novembra 2022 o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU. Na podlagi zbranih informacij o izvajanju navedene direktive bi morale spremembe zajemati tudi določbe o preglednosti in statistiki, napovedih in srednjeročnem proračunskem načrtovanju, da se odpravijo slabosti, ugotovljene med izvajanjem.
- (8) Ta direktiva je del svežnja, ki ga sestavljata še Uredba (EU) [XXX]²² Evropskega parlamenta in Sveta, ki nadomešča Uredbo (ES) št. 1466/97²³ (preventivni del Pakta za stabilnost in rast), in Uredba Sveta [XXX]²⁴ o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1467/97²⁵ (korektivni del Pakta za stabilnost in rast). Skupaj vzpostavljajo prenovljen okvir ekonomskega upravljanja Unije, ki v pravo Unije vključuje vsebino naslova III „Fiskalni dogovor“ iz medvladne Pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji²⁶ v skladu s členom 16 navedene

¹⁹ Sporočilo Komisije COM(2019) 640 final z naslovom Evropski zeleni dogovor.

²⁰ Sporočilo Komisije COM(2021) 82 final z naslovom Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam.

²¹ Sporočilo Komisije COM(2022) 583 final z naslovom Sporočilo o usmeritvah za reformo okvira ekonomskega upravljanja EU.

²² Uredba (EU) Evropskega parlamenta in Sveta z dne [vstaviti datum] [vstaviti naslov v celoti] (UL L ..).

²³ Uredba Sveta (ES) št. 1466/97 z dne 7. julija 1997 o okrepitvi nadzora nad proračunskim stanjem ter o nadzoru in usklajevanju gospodarskih politik (UL L 209, 2.8.1997, str. 1).

²⁴ Uredba (EU) Sveta z dne [vstaviti datum] [vstaviti naslov v celoti] (UL L ..).

²⁵ Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6).

²⁶ Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji z dne 2. marca 2012.

pogodbe. Naslov III je zavezujoč za države članice, katerih valuta je euro, ter neobvezen za Bolgarijo, Dansko in Romunijo. Sveženj na podlagi izkušenj z izvajanjem PSUU v državah članicah ohranja srednjeročno usmeritev fiskalnega dogovora kot orodja za doseganje proračunske discipline in spodbujanje rasti. Vključuje tudi okrepljeno razsežnost prilagajanja posameznim državam, katere cilj je povečati nacionalno lastništvo, vključno z močnejšo vlogo neodvisnih fiskalnih institucij, in ki temelji na skupnih načelih fiskalnega dogovora, ki jih je Komisija²⁷ predlagala v skladu s členom 3(2) PSUU. Analiza odhodkov brez diskrecijskih ukrepov na strani prihodkov za splošno oceno skladnosti, ki jo zahteva fiskalni dogovor, je določena v Uredbi [XXX], ki nadomešča Uredbo (ES) št. 1466/97. Tako kot v fiskalnem dogovoru so v Uredbi [XXX], ki nadomešča Uredbo (ES) št. 1466/97, začasni odkloni od srednjeročnega načrta dovoljeni le v izjemnih okoliščinah. Podobno bi bilo treba v primeru znatnih odklonov od srednjeročnega načrta izvesti ukrepe za odpravo odklonov v določenem časovnem obdobju. Sveženj krepi fiskalni nadzor in izvršilne postopke za izpolnitev zaveze glede spodbujanja zdravih in vzdržnih javnih financ ter trajnostne rasti. Reforma okvira ekonomskega upravljanja tako ohranja temeljna cilja proračunske discipline in vzdržnosti dolga, določena v PSUU.

- (9) Predpogoj za pripravo visokokakovostne statistike, ki je primerljiva med državami članicami so popolne in zanesljive računovodske prakse v javnem sektorju za vse podsektorje države. Razpoložljivost in kakovost statistike, ki temelji na Evropskem sistemu računov (ESR 2010), sta bistvenega pomena za zagotovitev dobrega delovanja okvira Unije za fiskalni nadzor. ESR 2010 sloni na informacijah, zagotovljenih na podlagi nastanka poslovnega dogodka. Zato je treba izboljšati zbiranje podatkov in informacij na podlagi nastanka poslovnega dogodka, da bi se tovrstna statistika pripravljala integrirano, celovito in usklajeno v vseh podsektorjih države.
- (10) Razpoložljivost visokofrekvenčnih podatkov lahko razkrije vzorce, ki upravičujejo strožji nadzor, in izboljša kakovost proračunskih napovedi. Države članice in Komisija (Eurostat) bi morale objaviti podatke po denarnem toku ter četrtletne podatke o primanjkljaju in dolgu z uporabo opredelitev iz člena 2 Protokola (št. 12) o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in PDEU. Objavo višjefrekvenčnih proračunskih podatkov, prilagojenih nacionalnim proračunskim opredelitvam, bi bilo treba določiti na podlagi nacionalnih zahtev glede preglednosti in potreb uporabnikov, da se izboljša nacionalno lastništvo.
- (11) Pristranske in nestvarne makroekonomske in proračunske napovedi za letno in večletno proračunsko zakonodajo lahko precej zmanjšajo učinkovitost javnofinančnega načrtovanja in posledično oslabijo zavezanost proračunski disciplini. Da bi se izboljšale osnovne predpostavke in zagotovile nepristranske ocene fiskalnega učinka različnih ukrepov politike, bi morala makroekonomske in proračunske napovedi držav članic potrditi ali pripraviti neodvisna fiskalna institucija.
- (12) Neodvisni organ bi moral redno, objektivno in celovito ocenjevati makroekonomske in proračunske napovedi, da bi se izboljšala njihova kakovost. Te ocene bi morale vključevati podroben pregled ekonomskih predpostavk, primerjavo z napovedmi, ki so jih pripravile druge institucije, in oceno natančnosti preteklih napovedi.

²⁷ Sporočilo Komisije COM(2012) 342 final z dne 20. junija 2012 z naslovom Skupna načela za nacionalne fiskalne popravilne mehanizme.

- (13) Neodvisni organi, zadolženi za spremljanje javnih financ v državah članicah, so bistven element učinkovitih proračunskih okvirov. Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²⁸ od držav članic, katerih valuta je euro, zahteva, da imajo neodvisne fiskalne institucije, zadolžene za potrjevanje ali pripravo makroekonomskih napovedi, ter določa posebne zaščitne ukrepe v zvezi z njihovo neodvisnostjo in tehnično zmogljivostjo. Glede na pozitiven prispevek neodvisnih organov k javnim financam bi bilo treba te zahteve razširiti na vse države članice. Da bi se spodbudila fiskalna disciplina in okrepila verodostojnost fiskalne politike, bi morali ti organi prispevati tudi k proračunskemu načrtovanju s pripravo ali potrditvijo napovedi in analiz dolga, ki jih uporablja vlada, ter z izvajanjem neodvisnih ocen fiskalnih politik in spremljanjem spoštovanja fiskalnega okvira.
- (14) Da bi se dosegla večja odgovornost na področju fiskalne politike, bi morale imeti fiskalne institucije visoko stopnjo operativne neodvisnosti, potrebne vire za opravljanje svojih nalog ter obsežen in pravočasen dostop do potrebnih informacij.
- (15) Za izboljšanje proračunskega načrtovanja bi bilo treba ustrezno pozornost nameniti makrofiskalnemu tveganju, ki nastajajo zaradi podnebnih sprememb, ter srednje- in dolgoročnim posledicam politik, povezanih s podnebjem, na javne finance. Razumevanje načinov, kako s podnebjem povezani šoki vplivajo na gospodarstvo in javne finance, je ključnega pomena za nacionalne strategije, da se omeji in obvlada fiskalno tveganje, ki izhaja iz podnebnih sprememb in z njimi povezanih nesreč.
- (16) Enoletna perspektiva za proračunsko načrtovanje zagotavlja omejeno podlago za zdrave fiskalne politike, saj ima večina ukrepov posledice, ki močno presegajo letni proračunski cikel. Učinkovito večletno javnofinančno načrtovanje samo po sebi krepi verodostojnost fiskalne politike, ob tem pa upošteva tudi vzdržnost dolga. Učinkovito srednjeročno načrtovanje temelji na jasni in dosledni opredelitvi nacionalnih proračunskih ciljev v srednjeročnem obdobju, ki so predstavljeni v nacionalnih srednjeročnih načrtih. Da bi se okrepila večletna proračunska perspektiva, bi morale biti načrtovanje letne proračunske zakonodaje skladno z večletnimi cilji, določenimi v srednjeročnih proračunskih okvirih.
- (17) Da bi proračunski okviri učinkovito spodbujali proračunsko disciplino in vzdržnost javnih financ, bi morali celovito pokrivati javne finance. Iz tega razloga bi bilo treba posebno pozornost nameniti delovanju državnih organov in skladov, ki niso vključeni v redne proračune na ravni podsektorjev in imajo takojšnje ali srednjeročne posledice za proračunski položaj držav članic. Vrednosti skupnega učinka tega delovanja na javnofinančne salde in dolgove bi bilo treba predstaviti v okviru letnih proračunskih postopkov in v srednjeročnih proračunskih načrtih ter pri tem zajeti učinke, ki izhajajo iz prihodnjega delovanja ter neporavnanih in pričakovanih novih obveznosti.
- (18) Podobno je potrebna preglednost v zvezi z vrsto in obsegom davčnih izdatkov ter posledičnimi izgubami prihodkov, da se zagotovi bolj poglobljeno razumevanje, v kolikšni meri sta fiskalna politika in proračunsko načrtovanje usklajena s prednostnimi nalogami vlade.
- (19) Orodja za zeleno proračunsko načrtovanje lahko pomagajo preusmeriti javne prihodke in odhodke k zelenim prednostnim nalogam. S tega vidika zanesljivo in

²⁸ Uredba (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

redno poročanje na podlagi celovitih, uporabnih in dostopnih informacij izboljšuje odločanje v zvezi s proračunom. To pomeni sporočanje podatkov o tem, kako prihodki odražajo potrebo po zagotovitvi, da se upošteva načelo onesnaževalec plača, in o tem, v kolikšni meri odhodki podpirajo oziroma ne podpirajo zelenih prednostnih nalog. Države članice bi morale objaviti informacije o tem, kako ustrezni elementi njihovih proračunov prispevajo k doseganju podnebnih in okoljskih nacionalnih in mednarodnih zavez, ter uporabljeno metodologijo. Podatke in opisne informacije bi morale objaviti ločeno za postavke odhodkov, davčnih izdatkov in prihodkov. Države članice so pozvane, naj objavijo informacije o distribucijskem vplivu proračunskih politik in pri razvoju zelenega proračunskega načrtovanja upoštevajo zaposlitvene, socialne in distribucijske vidike²⁹.

- (20) Ustrezno pozornost bi bilo treba nameniti obstoju pogojnih obveznosti. Natančneje, pogojne obveznosti zajemajo možne obveznosti, ki so odvisne od nastanka določenega negotovega dogodka v prihodnosti, ali pa trenutne obveznosti, pri katerih plačilo ni verjetno oziroma zneska verjetnega plačila ni mogoče zanesljivo oceniti. Zajemajo na primer državna poroštva, nedonosna posojila, obveznosti, ki izhajajo iz delovanja javnih družb, ter morebitne stroške in obveznosti, ki izhajajo iz sodnih postopkov, in pogojne obveznosti, povezane z nesrečami.
- (21) Naravne nesreče in ekstremni vremenski dogodki so prizadeli večino držav članic, s podnebnimi spremembami pa naj bi se pogostost in intenzivnost takih dogodkov povečali. Vlade vlagajo v ukrepe za prilagajanje podnebnim spremembam in posredujejo s kritjem stroškov nesreč za nujno pomoč, okrevanje in obnovo ter v nekaterih primerih delujejo kot zavarovatelji v skrajni sili. Glede na sedanje in prihodnje izzive za vzdržnost javnih financ bi bilo treba posebno pozornost nameniti obveznostim države in tveganjem za javne finance, ki izhajajo iz naravnih nesreč in dogodkov, povezanih s podnebjem, začeni z zbiranjem in objavljanjem informacij o gospodarskih izgubah in fiskalnih stroških preteklih dogodkov ter informacij o proračunskih ureditvah in finančnih instrumentih, ki se uporabljajo za ta namen.
- (22) Komisija bi morala še naprej redno spremljati izvajanje Direktive 2011/85/EU. Opredeliti in izmenjati bi bilo treba dobre prakse v zvezi z izvajanjem določb navedene direktive.
- (23) Direktivo 2011/85/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJO DIREKTIVO:

Direktiva 2011/85/EU se spremeni:

(1) člen 2 se spremeni:

(a) v prvem odstavku se drugi stavek nadomesti z naslednjim:

²⁹ Sporočilo Komisije COM(2022) 494 final z dne 28. septembra 2022 z naslovom Boljše ocenjevanje porazdelitvenega učinka politik držav članic in člen 6(3), točka (d), Uredbe (EU) št. 473/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o skupnih določbah za spremljanje in ocenjevanje osnutkov proračunskih načrtov ter zagotavljanje zmanjšanja čezmernega primanjkljaja držav članic v euroobmočju (UL L 140, 27.5.2013, str. 11).

□ „Uporablja se opredelitev podsektorjev države iz Priloge A k Uredbi (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta.*

*UL L 174, 26.6.2013, str. 1.“;

(b) drugi odstavek se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) sisteme javnega računovodstva in statističnega poročanja;“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) numerična fiskalna pravila, prilagojena posamezni državi, ki prispevajo k temu, da je vodenje fiskalne politike držav članic skladno z njihovimi obveznostmi iz PDEU, izražena v obliki zbirnega kazalnika proračunske uspešnosti, kot so npr. javnofinančni primanjkljaj, zadolževanje, dolg ali njihovi pomembnejši sestavni deli;“;

(iii) točka (e) se nadomesti z naslednjim:

„(e) srednjeročne proračunske okvire kot poseben niz nacionalnih proračunskih postopkov, ki podaljšujejo obdobje za oblikovanje fiskalnih politik prek letnega proračunskega koledarja, vključno z določanjem prednostnih nalog politik in nacionalnih proračunskih ciljev v srednjeročnem obdobju;“;

(iv) doda se naslednja točka (h):

„(h) neodvisne fiskalne institucije kot strukturno neodvisne organe ali organe, ki so funkcionalno neodvisni od proračunskih organov držav članic, ter so ustanovljene v skladu s členom 8.“;

(2) člen 3 se nadomesti z naslednjim:

„1. Kar zadeva nacionalne sisteme javnega računovodstva, države članice do leta 2030 vzpostavijo integrirane, celovite in nacionalno usklajene sisteme finančnega računovodstva na podlagi nastanka poslovnega dogodka, ki pokrivajo vse podsektorje države in vsebujejo informacije po denarnem toku in na podlagi nastanka poslovnega dogodka, potrebne za

pripravo podatkov, ki temeljijo na ESR 2010. Ti sistemi finančnega računovodstva v javnem sektorju so predmet notranjega nadzora in neodvisne revizije.

2. Države članice zagotavljajo pravočasno in redno objavljane javnofinančnih podatkov za vse podsektorje države, kot je opredeljeno v Uredbi (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta*. Države članice zlasti objavijo četrtnetne podatke o dolgu in primanjkljaju ločeno za centralno državo, regionalno državo, lokalno državo in sklade socialne varnosti pred koncem naslednjega četrtnetja ali po tem, ko Komisija (Eurostat) objavi ustrezne podatke.

3. Komisija (Eurostat) vsake tri mesece objavi četrtnetne javnofinančne statistične podatke v skladu s tabelami 25, 27 in 28 iz Priloge B k Uredbi (EU) št. 549/2013.

*UL L 174, 26.6.2013, str. 1.“;

(3) člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da letno in večletno javnofinančno načrtovanje temelji na realističnih makroekonomskih in proračunskih napovedih, pri čemer se uporabljajo najnovejše informacije. Proračunsko načrtovanje temelji na najverjetnejšem makrofiskalnem scenariju ali na previdnejšem scenariju. Makroekonomske in proračunske napovedi pripravijo ali potrdijo neodvisne fiskalne institucije, ustanovljene v skladu s členom 8. Primerjajo se z najnovejšimi napovedmi Komisije. Znatne razlike med makroekonomskimi in proračunskimi napovedmi države članice in napovedmi Komisije se pojasnijo, tudi kadar raven ali rast spremenljivk v zunanjih predpostavkah znatno odstopa od vrednosti v napovedih Komisije.“;

(b) odstavek 4 se črta;

(c) odstavka 5 in 6 se nadomestita z naslednjim:

„5. Države članice opredelijo, katera institucija je pristojna za pripravo makroekonomskih in proračunskih napovedi. Države članice in Komisija vsaj enkrat letno vzpostavijo tehnični dialog o predpostavkah, na katerih temelji priprava makroekonomskih in proračunskih napovedi.

6. Neodvisni organ redno, objektivno in celovito oceni, tudi naknadno, makroekonomske in proračunske napovedi za letno in večletno javnofinančno načrtovanje, ki jih pripravijo nacionalne institucije. Rezultat tega ocenjevanja se objavi in ustrezno upošteva v prihodnjih makroekonomskih in proračunskih napovedih. Če se med ocenjevanjem odkrije znatna pristranskost, ki vpliva na makroekonomske napovedi v obdobju vsaj štirih zaporednih let, zadevna država članica sprejme potrebne ukrepe in jih objavi.“;

(d) odstavek 7 se črta;

(4) člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Vsaka država članica vzpostavi prilagojena numerična fiskalna pravila, ki skozi večletno obdobje učinkovito spodbujajo k izpolnjevanju njihovih obveznosti iz PDEU na področju javnofinančnega načrtovanja za državo kot celoto. Ta pravila spodbujajo zlasti:

- (a) spoštovanje referenčnih vrednosti ter določb o primanjkljaju in dolgu, določenih v skladu s PDEU;
- (b) uvedbo večletnega obdobja javnofinančnega načrtovanja v skladu z določbami Uredbe [XXX preventivni del Pakta za stabilnost in rast]*.

* Uredba (EU) Evropskega parlamenta in Sveta z dne [vstaviti datum] [vstaviti naslov v celoti] (UL L ..).“;

(5) člen 6 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) učinkovito in pravočasno spremljanje upoštevanja pravil na podlagi zanesljive in neodvisne analize, ki jo izvedejo neodvisne fiskalne institucije, ustanovljene v skladu s členom 8.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„Če numerična fiskalna pravila vsebujejo odstopne klavzule, morajo te določati omejeno število posebnih okoliščin, ki so v skladu z obveznostmi držav članic, ki izhajajo iz PDEU in Uredbe [XXX preventivni del Pakta za stabilnost in rast], in stroge postopke, v katerih je dopustno začasno neupoštevanje pravil. Odstopne klavzule imajo natančno določene roke.“;

(6) člen 7 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 7

Letna proračunska zakonodaja držav članic je usklajena z veljavnimi numeričnimi fiskalnimi pravili, prilagojenimi posamezni državi.“;

(7) v poglavju V se naslov nadomesti z besedilom „NEODVISNE FISKALNE INSTITUCIJE“;

(8) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 8

1. Države članice zagotovijo, da so z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi ali zavezujočimi upravnimi določbami ustanovljene neodvisne fiskalne institucije, kot so strukturno neodvisni organi ali organi, ki so funkcionalno neodvisni od proračunskih organov držav članic.

2. Institucije iz odstavka 1 sestavljajo člani, ki so predlagani in imenovani po preglednih postopkih na podlagi njihovih izkušenj in kompetenc na področju javnih financ, makroekonomije ali upravljanja proračuna.

3. Institucije iz odstavka 1:

(a) ne sprejemajo navodil proračunskih organov zadevne države članice ali drugih javnih ali zasebnih organov;

(b) lahko pravočasno obveščajo javnost o svojih ocenah in mnenjih;

(c) imajo ustrezna in stabilna lastna sredstva za učinkovito izvajanje svojega mandata, vključno z izvajanjem vseh vrst analiz v okviru tega mandata;

(d) imajo ustrezen in pravočasen dostop do informacij, ki jih potrebujejo za izpolnjevanje svojega mandata;

(e) so predmet rednih zunanjih ocenjevanj neodvisnih ocenjevalcev.

4. Države članice zagotovijo, da se institucijam iz odstavka 1 dodelijo naslednje naloge:

(a) priprava letnih in večletnih makroekonomskih in proračunskih napovedi, na katerih temelji vladno srednjeročno načrtovanje, ali odobritev tistih, ki jih uporabljajo proračunski organi;

(b) priprava ocen vzdržnosti dolga, na katerih temelji vladno srednjeročno načrtovanje, ali odobritev tistih, ki jih predložijo proračunski organi;

(c) priprava ocen učinkov politik na vzdržnost javnih financ ter trajnostno in vključujočo rast ali odobritev tistih, ki jih predložijo proračunski organi;

(d) spremljanje upoštevanja posamezni državi prilagojenih numeričnih fiskalnih pravil v skladu s členom 6;

(e) spremljanje upoštevanja fiskalnega okvira Unije v skladu z uredbama [XXX preventivni del Pakta za stabilnost in rast] in [XXX korektivni del Pakta za stabilnost in rast]*;

(f) redno izvajanje pregledov nacionalnega proračunskega okvira, da se oceni skladnost, medsebojna povezanost in učinkovitost okvira, vključno z mehanizmi in pravili, ki urejajo javnofinančne odnose med javnimi organi v podsektorjih države;

(g) sodelovanje na rednih predstavitvah in razpravah v nacionalnem parlamentu.

5. Države članice zagotovijo, da proračunski organi zadevne države članice upoštevajo ocene ali mnenja, ki jih izdajo institucije v okviru nalog iz odstavka 4. Kadar ti proračunski organi ne upoštevajo teh ocen ali mnenj, svojo odločitev o neupoštevanju javno utemeljijo v enem mesecu od izdaje takih ocen ali mnenj.

* Uredba Sveta (EU) z dne [vstaviti datum] [vstaviti naslov v celoti] (UL L ..).“;

(9) člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice vzpostavijo verodostojen in učinkovit srednjeročni proračunski okvir, ki je podlaga za uvedbo obdobja javnofinančnega načrtovanja, ki zajema najmanj štiri leta, da zagotovijo upoštevanje perspektive večletnega javnofinančnega načrtovanja pri nacionalnem javnofinančnem načrtovanju.“;

(b) odstavek 2 se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) celovitih in preglednih večletnih proračunskih ciljev iz člena 2, točka (e) glede primanjkljaja in dolga države ter kakršnega koli drugega zbirnega javnofinančnega kazalnika, kot so odhodki, pri čemer se zagotovi njihova skladnost z vsemi posamezni državi prilagojenimi numeričnimi fiskalnimi pravili iz poglavja IV te direktive in ustreznimi določbami Uredbe [XXX preventivni del Pakta za stabilnost in rast].“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) opisa srednjeročnih načrtovanih politik, vključno z naložbami in reformami, s predvidenim vplivom na javne finance ter trajnostno in vključujočo rast, razčlenjenih po glavnih kategorijah prihodkov in odhodkov, iz katerega je razvidno prilagajanje v smeri nacionalnih proračunskih ciljev v srednjeročnem obdobju iz člena 2, točka (e), v primerjavi s projekcijami ob predpostavki nespremenjenih politik.“;

(iii) točka (d) se nadomesti z naslednjim:

„(d) ocene, kako bodo načrtovane politike glede na svoj neposredni srednjeročni in dolgoročni vpliv na javne finance verjetno vplivale na srednjeročno in dolgoročno vzdržnost javnih financ ter trajnostno in vključujočo rast. V oceni se, kolikor je mogoče, opredelijo makrofiskalna tveganja, ki nastajajo zaradi podnebnih sprememb ter njihovih okoljskih in distribucijskih vplivov, ter posledice politik blaženja in prilagajanja, povezanih s podnebjem, za javne finance v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju.“;

(c) odstavek 3 se črta;

(10) člena 10 in 11 se nadomestita z naslednjim:

„Člen 10

Letna proračunska zakonodaja je skladna z nacionalnimi proračunskimi cilji v srednjeročnem obdobju iz člena 2, točka (e). Vsako odstopanje se ustrezno pojasni.

Člen 11

Ta direktiva novi vladi posamezne države članice na noben način ne preprečuje posodobitve srednjeročnega proračunskega načrta, da bi se v njem odrazile nove politične prednostne naloge. V takšnem primeru nova vlada države članice navede razlike med prejšnjim in novim srednjeročnim proračunskim načrtom.“;

(11) v poglavju VI se naslov nadomesti z besedilom: „PREGLEDNOST JAVNIH FINANC“;

(12) člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

Države članice zagotovijo, da so vsi ukrepi, sprejeti v skladu s poglavji II, III in IV, skladni v vseh podsektorjih države in te podsektorje celovito pokrivajo. V ta namen države članice zlasti zahtevajo usklajena računovodska pravila in postopke ter celovitost njihovih temeljnih sistemov za zbiranje in obdelovanje podatkov.“;

(13) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

1. Države članice v okviru letnih in večletnih proračunskih zakonodajnih postopkov objavijo imena organov in skladov, ki niso vključeni v redne proračune, vendar so del države, vključno s podsektorji države. Države članice objavijo tudi vrednosti, ki ustrezajo skupnemu učinku teh organov in skladov na javnofinančne salde in javni dolg, pri čemer učinek na salde vključuje preteklo in pričakovano prihodnje delovanje, učinek na dolgove pa neporavnane in pričakovane nove obveznosti.

2. Države članice objavijo podrobne informacije o učinku davčnih izdatkov na prihodke za nacionalne proračunske cilje iz člena 2, točka (e), in v zvezi s tem uporabijo pregledno metodologijo.

3. Države članice za vse podsektorje države objavijo ustrezne informacije v zvezi s pogojnimi obveznostmi, ki bi lahko imele velik vpliv na javne proračune, vključno z državnimi poroštvi, nedonosnimi posojili, obveznostmi, ki izhajajo iz delovanja javnih družb, ter morebitnimi stroški in obveznostmi, ki izhajajo iz sodnih postopkov, vključno z obsegom teh obveznosti. Države članice v največji možni meri objavijo tudi informacije o pogojnih obveznostih, povezanih z nesrečami in podnebjem. Države članice objavijo informacije o preteklih unovčitvah enkratnih poroštev in odhodkih, evidentiranih za standardizirana poroštva. Objavljene informacije vključujejo informacije o gospodarskih izgubah, nastalih

zaradi nesreč in šokov, povezanih s podnebjem, vključno s fiskalnimi stroški, ki jih nosi javni sektor, in instrumenti, ki se uporabljajo za njihovo ublažitev ali kritje. Države članice objavijo informacije o udeležbi države v kapitalu zasebnih in javnih družb, kadar gre za ekonomsko pomembne zneske.“;

(14) doda se člen 14a:

„Člen 14a

1. Komisija do 14. decembra 20XX objavi pregled učinkovitosti te direktive.
2. Komisija do 31. decembra 2025 poroča o stanju in prihodnji usmeritvi finančnega računovodstva v javnem sektorju v Uniji, pri čemer upošteva napredek, dosežen od ocene ustreznosti mednarodnih računovodskih standardov za javni sektor v državah članicah iz leta 2013.“;

(15) člen 15 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 15

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo do 31. decembra 202x. Komisiji nemudoma sporočijo besedila teh predpisov. Svet spodbuja države članice, naj za lastne potrebe in v interesu Unije pripravijo tabele, ki naj kar najbolj nazorno prikazujejo korelacijo med to direktivo in ukrepi za prenos, ter da te tabele objavijo.
2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
3. Komisija na podlagi ustreznih informacij iz držav članic pripravi vmesno poročilo o napredku pri izvajanju glavnih določb te direktive, ki se do 14. decembra 20XX predloži Evropskemu parlamentu in Svetu.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.“;

(16) člen 16 se črta.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*